

infor'mator'

MUZEUM W GRUDZIĄDZU

MUZEA UNIWERSYTETAMI KULTURY

Rok IX, nr 3 (77)

lipiec—wrzesień 1968

Muzeum w Grudziądzu jest otwarte: we wtorki w godz. 10.00—18.00, w środy, czwartki, piątki i soboty w godz. 10.00—15.00, w niedziele i święta w godz. 10.00—14.00. W poniedziałki i dni poświęczone Muzeum jest zamknięte. We wtorki wstęp bezpłatny. W pozostałe dni opłata wynosi: normalna — 1 zł, ulgowa — 0,50 zł, a dla grup powyżej 10 osób — 0,25 zł od osoby.

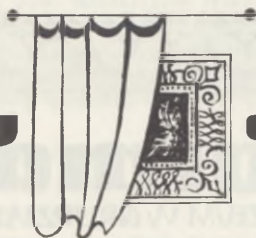
wystawy

← stałe

1. PRADZIEJE ZIEMI CHEŁMIŃSKIEJ
2. HISTORIA GRUDZIĄDZA
3. KULTURA MATERIALNA OKOLIC GRUDZIĄDZA (W FORMIE ZMAGAZYNOWANEJ)
4. GALERIA WSPÓLCZESNEGO MALARSTWA POMORSKIEGO

wystawy

czasowe

MALARSTWO JACKA MALCZEWSKIEGO (1854—1929). Retrospektywna ekspozycja twórczości przedstawiciela polskiego symbolizmu, czynna w grudziądzkim Muzeum w okresie od 4 czerwca do 31 sierpnia 1968 r. Składały się na nią 43 obrazy wypożyczone z Muzeów Narodowych Warszawy, Krakowa, Poznania i Muzeum im. Leona Wyczółkowskiego w Bydgoszczy. Wystawę zorganizowano w ramach akcji systematycznej prezentacji malarstwa polskiego XIX i XX wieku. Była ona również swego rodzaju hołdem złożonym Jackowi Malczewskiemu w przededniu obchodów 40-lecia śmierci artysty, przypadających na rok 1969.

MALARSTWO KAZIMIERZA OSTROWSKIEGO. Indywidualna wystawa malarstwa współczesnego

artysty-plastyka z Gdyni, profesora Państwowej Wyższej Szkoły Sztuk Plastycznych w Gdańsku, zorganizowana w ramach stałego cyklu wystaw współczesnej sztuki polskiej w jej najlepszych wydaniach. Ekspozycję, złożoną z 22 prac olejnych i temper, otwarto w grudziądzkim Muzeum dnia 8 września 1968 r. podczas uroczystej inauguracji roku kulturalno-oświatowego 1968/69.

OCHRONA ZABYTEKÓW KULTURY LUDOWEJ. To tytuł obyczajowej wystawy etnograficznej — ze zbiorów Muzeum Etnograficznego w Toruniu — czynnej w grudziądzkim Muzeum od dnia 17 września 1968 r. Składa się na nią kilkadziesiąt eksponatów z dziedziny kultury materialnej i sztuki ludowej ważniejszych regionów Polski. Wystawę ilustrują liczne fotografie.

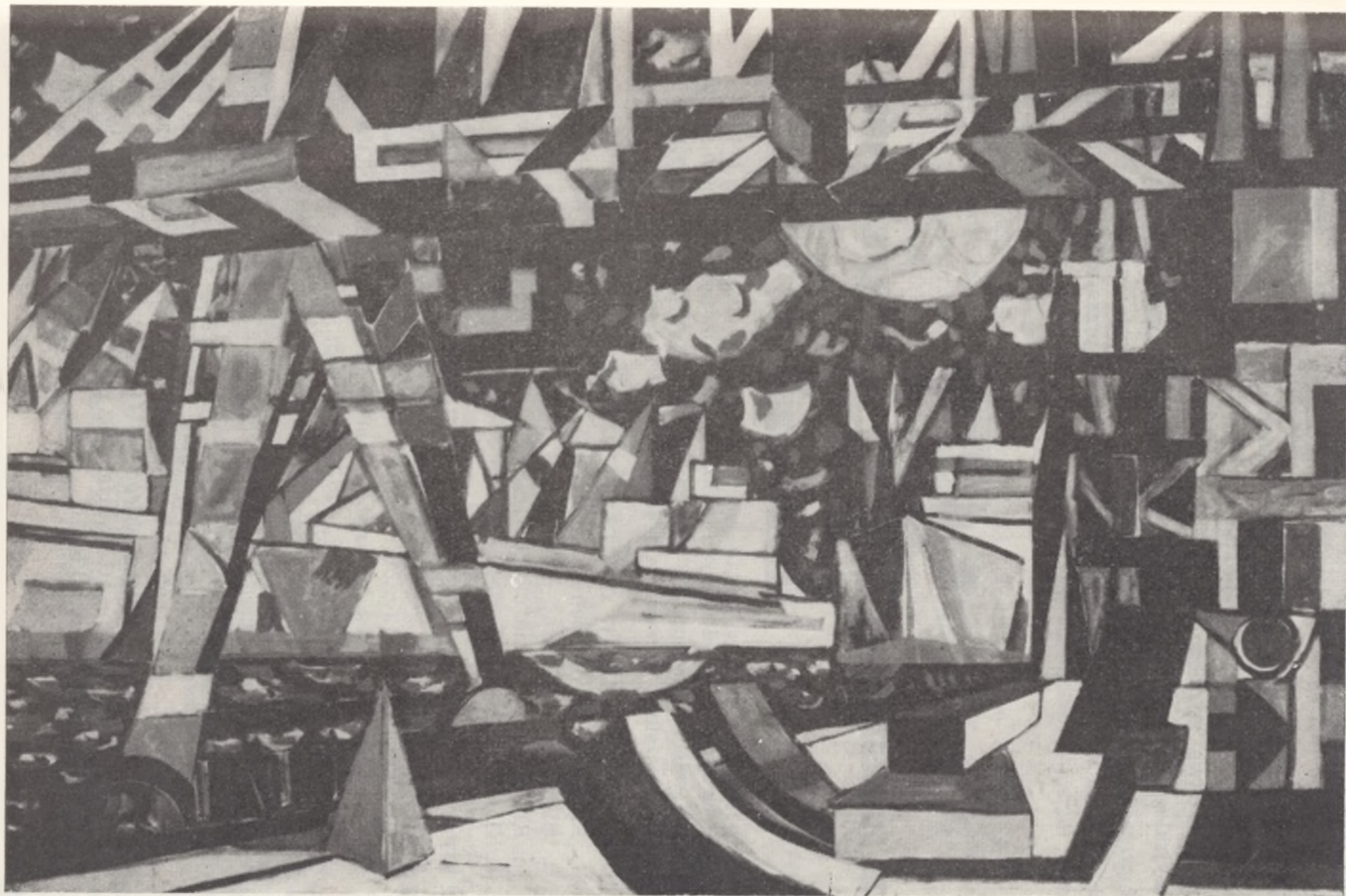
wystawy

ruchome

MALARSTWO ALEKSANDRA GIERYMSKIEGO. (cykl A i B). Oświatowe pokazy reprodukcji malarstwa jednego z najwybitniejszych

polских mistrzów palety, zorganizowane: od dnia 1 września 1968 r. — w Klubie przy ul. Kwiatowej w Grudziądzu oraz od dnia 12 wrze-

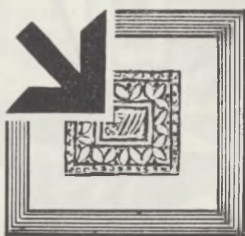
Kazimierz Ostrowski — GDYNIA — PORT, olej, płótno (własność Muzeum w Grudziądzu), eksponowany na wystawie indywidualnej malarstwa K. Ostrowskiego w naszym Muzeum

śnia 1968 r. — w Szkole Podstawowej w Dusocinie, pow. Grudziądz.

PEJZAŻE SZYSZKINA W REPRODUKCYJI. Ekspozycja reprodukcji malarstwa słynnego pejzażysty rosyjskiego XIX w., czynna od dnia 20 września 1968 r. w Klubie przy ul. 6 Marca w Grudziądzu.

KOWALSTWO LUDOWE. Wystawa ze zbiorów etnograficznych grudziądzkiego Muzeum, zorganizowana od dnia 6 września 1968 r. w Technikum Mechanicznym w Grudziądzu. Składają się na nią narzędzia oraz żelazne przedmioty codziennego użytku (m. in. kłódki, zawiasy, okucia, siekierki, topory), wykonane przez wiejskich kowali.

Z naszego

muzeum

◀ Frekwencja zwiedzających zbiory grudziądzkiego Muzeum — zarówno w salach Muzeum jak i poza stałym terenem ekspozycyjnym — przedstawiała się *w pierwszym półroczu 1968 r. następująco:*

A. WYSTAWY STAŁE W GMACHU MUZEUM

1. Pradzieje Ziemi Chełmińskiej
2. Historia Grudziądza
3. Kultura materialna okolic Grudziądza (w formie zmagazynowanej)
4. Galeria Współczesnego Malarstwa Pomorskiego

B. WYSTAWY CZASOWE W GMACHU MUZEUM

1. *Grafika Antoniego Alstera* (przedłużenie wystawy z grudnia 1967 r.) 1.1.—12.1.1968 r.; 213 osób, w tym 4 wycieczki z 196 uczestnikami.
2. *Malarstwo i rysunek Krzysztofa Candra*; 18.1.—3.3.1968 r.; 3.184 osoby, w tym 45 wycieczek z 1.428 uczestnikami.
3. *Grafika Anny Sroczanki*; 8.3.—6.4.1968 r.; 2.850 osób, w tym 44 wycieczki z 2.153 uczestnikami.
4. *Malarstwo Eugeniusza Gabryelskiego*; 9.4.—5.5.1968 r.; 1.130 osób, w tym 23 wycieczki z 623 uczestnikami.
5. *Ryszard Wieteci, Leon Romanow — malarstwo i rysunek*; 7.5.—28.5.1968 r.; 1.760 osób, w tym 35 wycieczek z 1.111 uczestnikami.
6. *Malarstwo Jacka Malczewskiego (1854—1929)*; 4.6.—30.6.1968 r. (wystawa przedłużona na III kwartał 1968 r.); 2.352 osoby, w tym 49 wycieczek z 1.751 uczestnikami.

C. WYSTAWY RUCHOME NA TERENIE MIASTA GRUDZIĄDZA

- I. *Klub przy ul. Jagiellończyka*
 - a) Broń sieczna i palna z okresu powstań narodowych; 1.4.—30.5.1968 r. — 350 osób.
- II. *Klub przy ul. 6 Marca*
 - a) Grudziądz w grafice Cecylii Wiśniewskiej; 22.4.—30.6.1968 r. — 3.800 osób.
- III. *Międzyzakładowy Klub Związku Zawodowego Pracowników Przemysłu Spożywczego i Cukrowniczego*
 - a) Grafika Leona Wyczółkowskiego; 5.4.—30.6.1968 r. — 2.220 osób.
- IV. *Technikum Ekonomiczne*
 - a) Ozdobna ceramika ludowa; 25.1.—27.2.1968 r. — 1.200 osób.
 - b) Podkarpacka ceramika ludowa; 28.2.—30.3.1968 r. — 600 osób.
 - c) Dawne narzędzia rzemieślników wiejskich; 2.4.—20.6.1968 r. — 600 osób.
- V. *Technikum Chemiczne i Elektryczne*
 - a) Dawny sprzęt myśliwski z okolic Grudziądza; 25.4.—5.6.1968 r. — 1.300 osób.
 - b) Broń sieczna XIX i XX wieku; 6.6.—20.6.1968 r. — 2.600 osób.
- VI. *Technikum Mechaniczne*
 - a) Pokaz broni z okresu powstań narodowych; 1.2.—23.3.1968 r. — 1.650 osób.
 - b) Dawny sprzęt myśliwski z okolic Grudziądza; 1.4.—24.4.1968 r. — 2.400 osób.
 - c) *Tematyka wojskowa w starodrukach i nowszych wydawnictwach polskich*; 25.4.—20.6.1968 r. — 3.000 osób.

D. WYSTAWY RUCHOME POZA GRUDZIĄDZEM

1. *Szkoła Podstawowa w Dusocinie, pow. Grudziądz*
 - a) Armia Radziecka w plastyce; 10.2.—20.6.1968 r. — 260 osób.
2. *Świetlica Cukrowni Mełno, pow. Grudziądz*
 - a) Malarstwo Aleksandra Gierymskiego w reprodukcji; 1.3.—30.3.1968 r. — 250 osób.

Ogółem frekwencja zwiedzających zbiory Muzeum na wszystkich wystawach (stałych, czasowych i ruchomych) wynosi w pierwszym półroczu 1968 roku ogółem 32.053 osoby. Na tę cyfrę składają się następujące dane: 11.823 zwiedzających w gmachu Muzeum (w tym 206 wycieczek z 7.424 uczestnikami) oraz 20.230 osób — poza stałym terenem ekspozycyjnym (w różnych punktach miasta i powiatu).

◀ Wystawę malarstwa Jacka Malczewskiego, czynną w grudziądzkim Muzeum w okresie od 4 czerwca do 31 sierpnia 1968 r., zwiedziło ogółem 6.786 osób, w tym 114 wycieczek z 4.372 osobami.

Jacek Malczewski — SMIERĆ ELLENAI, olej, płótno (własność Muzeum Narodowego w Warszawie), eksponowany na wystawie malarstwa J. Malczewskiego w grudziądzkim Muzeum

◀ Frekwencja zwiedzających zbiory w *samej gmachu Muzeum w trzecim kwartale 1968 r.* wynosi ogółem 5.713 osób, w tym 82 wycieczki z 3.003 uczestnikami.

◀ Trzeci kwartał br. upłynął w grudziądzkim Muzeum pod znakiem przygotowań do nowego roku kulturalno-oświatowego — 1968/69. Postanowiono, iż — tradycją lat ubiegłych — głównymi kierunkami pracy będą: działalność ekspozycyjna (organizowanie wystaw czasowych w gmachu Muzeum oraz wystaw oświatowych, ruchomych w terenie), wydawnicza (publikacje informatorów, katalogów, przewodników i składanek) oraz kulturalno-oświatowa w ramach muzealnego „Uniwersytetu Kultury” (prelekcje z przeźrocami, odczyty, koncerty, filmy oświatowe). W programie pracy na zbliżający się sezon zaakcentowano m. in. rocznicę 25-lecia Ludowego Wojska Polskiego oraz XXV-lecie PRL. Inauguracja nowego roku kulturalno-oświatowego w grudziądzkim Muzeum odbyła się dnia 8 września 1968 r. Zgromadziła ona liczne rzesze sympatyków naszego Muzeum. Na uroczystość złożyły się: organizowany przez grudziądzki Oddział Kujawsko-Pomorskiego Towarzystwa Kulturalnego koncert kameralny Łódzkiej Orkiestry Kameralnej „Pro Musica” oraz otwarcie wystawy malarstwa *Kazimierza Ostrowskiego z Gdyni*. W programie koncertu, którym dyrygował Zbigniew Frieman, znalazły się utwory A. Vivaldiego, F. Schuberta, J. S. Bacha, W. Friemana i K. Szymanowskiego. Jako solistka wystąpiła znana szeroko w kraju i za granicą śpiewaczka *Lidia Skowron*. Grudziądzki koncert — gorąco oklaskiwany przez rzesze słuchaczy — był prapremierą szóstego dnia V Bydgoskiego Festiwalu Muzycznego, organizowanego w Bydgoszczy w dniach od 6 do 11 września 1968 r.

Po koncercie nastąpiło otwarcie wystawy malarstwa *Kazimierza Ostrowskiego*, profesora Państwowej Wyższej Szkoły Sztuk Plastycznych w Gdańsku, znanego współczesnego artysty-plastyka. W uroczystości otwarcia ekspozycji uczestniczył sam autor prac, który wraz z rodziną przybył na tę okazję do Grudziądza. Zebranych gości powitał w imieniu władz miejskich mgr Marian Lewandowski — z-ca przewodniczącego Prezydium MRN. Z sylwetką autora, legitymującego się poważnym dorobkiem twórczym i licznymi ekspozycjami swych prac w Polsce i za granicą, zapoznała widzów mgr Bożena Sikorska-Nowacka. Wystawa wzbudziła żywe zainteresowanie obecnych, którzy w Grudziądzu po raz pierwszy zapoznali się z dorobkiem głośnego już artysty. Uroczystość inauguracji nowego roku kulturalno-oświatowego w grudziądzkim Muzeum zakończyła się spotkaniem z *Kazimierzem Ostrowskim* przy tradycyjnej lampce wina.

Do wystawy malarstwa *K. Ostrowskiego* został wydany przez Muzeum specjalny katalog, zawierający przedmowę, notkę biograficzną oraz kilka reprodukcji eksponowanych obrazów. Publikację wydrukowały Grudziądzkie Zakłady Graficzne w nakładzie 200 egz. Cena 1 egzemplarza — 5 zł.

◀ Muzeum w Grudziądzu podjęło starania o zorganizowanie — z okazji 25-lecia Ludowego Wojska Polskiego — wystawy grafiki Tadeusza Kulisiwicza lub innego zestawu prac graficznych, poświęconych tematyce wojskowej. Rozmowy przeprowadzone w tej sprawie z Dyrekcją Muzeum Wojska Polskiego w Warszawie pozwalają przypuszczać, że w połowie października br. nastąpi otwarcie jednej z wystaw prac graficznych tematycznie związanej z naszym wojskiem.

◀ W październiku 1968 r. rozpoczyna swą działalność muzealny „Uniwersytet Kultury” przy Muzeum w Grudziądzu. W roku kulturalno-oświatowym 1968/69 prelekcje będą ujęte w dwóch cyklach: *pierwszy* — „XXV-lecie PRL — osiągnięcia w dziedzinie kultury” oraz *drugi* — „Przechadzka po muzeach świata”. Pierwszy, opracowany głównie w aspekcie przyszłorocznych obchodów XXV-lecia Polski Ludowej, obejmie 8 prelekcji (z przezrociami) z dziedziny sztuki, muzealnictwa, ochrony zabytków. Prelegentami będą specjaliści i znawcy przedmiotu z Uniwersytetu Mikołaja Kopernika oraz Muzeów Okręgowego i Etnograficznego w Toruniu. Drugi cykl — przygotowany przez historyków sztuki, którzy niedawno odbywali podróże po krajach Europy — składa się z 6 prelekcji (z przezrociami). Każdy wykład z tego cyklu będzie poświęcony muzeom jednego kraju, np. włoskim, angielskim, francuskim, skandynawskim itd. Wszyscy prelegenci są członkami Stowarzyszenia Historyków Sztuki. A oto szczegółowy harmonogram prelekcji z przezrociami:

1. 15.X.1968 r. g. 12.00	mgr HALINA MIKUŁOWSKA — Muzeum Etnograficzne w Toruniu	TWÓRCZOŚĆ LUDOWA W XXV-LECIU
2. 22.X.1968 r. g. 18.30	mgr JERZY FRYCZ — prezes Oddziału SHS w Toruniu	MUZEA WŁOSKIE
3. 5.XI.1968 r. g. 18.30	mgr BOGUSŁAW MANSFELD — Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu	ARCHITEKTURA WNĘTRZ I WZORNICTWO PRZEMYSŁOWE W POLSCE
4. 19.XI.1968 r. g. 18	mgr JERZY FRYCZ	MUZEA SKANDYNAWSKIE
5. 3.XII.1968 r. g. 18	mgr HALINA ZAŁĘSKA — Muzeum Okręgowe w Toruniu	POLSKIE MALARSTWO WSPÓŁCZESNE
6. 17.XII.1968 r. g. 18	dr ZYGMUNT WAŻBIŃSKI — UMK w Toruniu	MUZEA FRANCUSKIE

7. 14.I.1969 r. g. 18	mgr BOGUSŁAW MA- NSFELD	ROZWÓJ ARCHITEK- TURY I RZEŻBY W POLSCE
8. 28.I.1969 r. g. 18	mgr JERZY FRYCZ	MUZEUM NRD: MUZE- UM PERGAMON W BERLINIE I GALERIA DREZDEŃSKA
9. 11.II.1969 r. g. 18	art. plast. HANNA MAKOWIECKA — Muzeum Okręgowe w Toruniu	POLSKA GRAFIKA ARTYSTYCZNA I U- ŻYTKOWA
10. 25.II.1969 r. g. 18	dr ZYGMUNT WAŻ- BIŃSKI	MUZEUM ANGIELSKIE
11. 21.III.1969 r. g. 18	prof. dr KAZIMIERZ ŻUROWSKI — UMK w Toruniu	BADANIA NAD TY- SIĄCLECIEM PAŃ- STWA POLSKIEGO W ŚWIETLE WYKOPA- LISK
12. 25.III.1968 r. g. 18	mgr JÓZEF POKLEW- SKI — UMK w Toru- niu	MUZEUM RADZIECKIE
13. 15.IV.1969 r. g. 18	mgr JERZY FRYCZ	OCHRONA ZABYT- KÓW W POLSCE
14. 29.IV.1969 r. g. 18	mgr JANINA MAZUR- KIEWICZ — Muzeum Okręgowe w Toruniu	MUZEALNICTWO PO- LSKIE

◀ Dział Archeologiczny naszego Muzeum w dalszym ciągu kontynuował badania ratownicze w Grucznie, pow. Świecie n. Wisłą. W bieżącym roku objęto badaniami teren majdanu grodziska, na którym znajduje się drugie cmentarzysko szkieletowe. W czasie tegorocznych prac wyeksplorowano 50 grobów. Wyposażenie ich było — w porównaniu z wyposażeniem grobów z cmentarzyska zalegającego na terenie osady — stosunkowo ubogie. W kilku wypadkach zachowały się fragmenty trumien drewnianych. Również w Grucznie przeprowadzono badania o charakterze weryfikacyjnym na grodzisku wczesnośredniowiecznym oraz na podgrodziu. Celem badań było uzyskanie ogólnej orientacji stratygrafii obiektu. Podobne badania weryfikacyjno-sondazone prowadzone były — wspólnie z Katedrą Archeologii UMK w Toruniu — na grodziskach wczesnośredniowiecznych w Bzowie, Śartowicach i Gródku, pow. Świecie n. Wisłą.

Badania ratownicze przeprowadzono również na cmentarzysku i osadzie łużyckiej w Parskach, w powiecie grudziądzkim. Wszystkie omawiane prace archeologiczne były finansowane przez: Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków w Bydgoszczy, Muzeum w Grudziądzu i Prezydium Powiatowej Rady Narodowej w Świeciu n. Wisłą.

Jacek Malczewski — AUTOPORTRET Z PALETA, olej, płótno (własność Muzeum Narodowego w Warszawie), eksponowany na wystawie malarstwa J. Malczewskiego w grudziądzkim Muzeum

wydawnictwa nadesłane

- Boras Zygmunt — Książęta Pomorza Zachodniego, Poznań 1968.
- Bydgoszcz w holdzie Henrykowi Sienkiewiczowi, Bydgoszcz 1968.
- Ciechanowiec — miasto, okolice, muzeum, rolnictwo, b. m. i r.
- Dobrowolska M. — Ordery, odznaczenia i odznaki ZSRR, Wrocław 1967.
- Donations de D. David-Weill aux musées français, Paris 1953.
- II Międzynarodowa Kampania Muzealna ICOM, Toruń 1967 (program imprez).
- II Międzynarodowa Kampania Muzealna, Bydgoszcz — 1968 (program imprez).
- Figurinen nach alten Schnittbüchern, Linz 1968.
- ICOM — Program imprez Muzeum w Częstochowie, Częstochowa 1967.
- Informator — muzea województwa warszawskiego, Płock 1968.
- Kasprzykowa A. — Muzeum w Bochni, Bochnia 1968.
- Katalog wystawy „Polityczna karykatura radziecka”, Poznań 1967.
- Katalog wystawy: Kafle z XIV—XVI w. w zbiorach Muzeum Świętokrzyskiego, Kielce 1968.
- Koncerty Orkiestry Kameralnej „Capella Bydostiensis” i Estrady Koła Młodych, Bydgoszcz 1968.
- Korcz Wł. — Jonasz Szlichtyng (1592—1661), Zielona Góra 1968.
- Kowalewska A. — Rewolucja 1905—1907 na terenie Włocławka i powiatu włocławskiego, katalog wystawy, Włocławek 1967.
- Kowalewska A. — Komunistyczna Partia Polski w latach 1918—1938 na terenie Włocławka, Włocławek 1968.
- Kramarek J. — Wierzenia dawnych Słowian, Wrocław 1968.
- Kruszelnicka J., Flik J. — Zbiory gotyckiej rzeźby i malarstwa Muzeum Okręgowego w Toruniu, katalog, Toruń 1968.
- Łañcut — Muzeum, Zamek, Rzeszów 1968.
- Materiały i sprawozdania Rzeszowskiego Ośrodka Archeologicznego..., Rzeszów 1968.
- Mazurkiewicz J. — Dom Kopernika — Oddział Muzeum Okręgowego w Toruniu, informator, Toruń b. r.
- Medale i plakiety miśnińskie, Wrocław 1967.
- Muzeum Etnograficzne w Toruniu w roku 1967, Toruń 1968.
- Muzeum Świętokrzyskie w Kielcach 1908—1968, Warszawa 1968.
- Myślińska J. — Skarb ze Skrwilna, Toruń 1968.
- Myślińska J. — Złotnictwo w zbiorach Muzeum w Toruniu, Toruń 1967.
- Ordrzywska S. — Wystawa zabytkowych zegarów, Łañcut 1968.
- Ordery, odznaczenia i odznaki Wojska Polskiego, przewodnik po wystawie, Toruń 1968.

- Odnaki turystyczne, Wrocław 1967.
- Pietrzykowska Z. — Garncarstwo ludowe na Kujawach. Włocławek 1966.
- Polakiewicz M. — Obróbka gliny, Toruń 1967.
- Późny gotyk, Warszawa 1965.
- Socjaldemokracja Królestwa Polskiego i Litwy, przewodnik po wystawie, Poznań 1968.
- Stadtmuseum Linz — Neuerwerbungen, Katalog, Linz 1968.
- Szczegóła H. — Jan z Głogowa — „ozdoba Uniwersytetu Krakowskiego”, Zielona Góra 1968.
- Szczudło K. — Z rewolucyjnych tradycji Białostoczczyzny, Białystok 1968.
- Świątkowski H. — Ośrodek plenerowy budownictwa ludowego Muzeum w Łowiczu. Łowicz 1968.
- Wojtasik J. — Cmentarzysko wczesnośredniowieczne na wzgórzu „Młynówka w Wolinie, Szczecin b. r.
- Wójcikowa H. — Słupsk—Młyn Zamkowy, Poznań 1968.
- W 50 rocznicę Rewolucji Październikowej. Materiały z konferencji popularnonaukowej, Częstochowa 1968.
- Zdrojewska W. — O archeologii śródziemnomorskiej, Wrocław 1967.
- Zeszyty Gliwickie, t. 6, Gliwice 1968.

Wydawca: Muzeum w Grudziądzu, ul. Wodna 3/5, tel. 31—39.

Redaguje Kolegium. Nakład 500 egz.

GrZGraf. 3923 - 23.10.68 - H-6 - 500